

Giới thiệu môn học

L1: 25/10/2022

Chính sách công & Chuyển hóa thành vấn đề pháp luật

“Scarcely any political question arises that is not, sooner or later, transformed into a legal question.”

Alexis de Tocqueville, *Democracy in America* (1838)

Chính sách công & Luật

- ❑ Các lựa chọn chính sách công (thường) phải được chuyển hóa thành các hình thức pháp luật phù hợp mới có hiệu lực thi hành;
- ❑ Luật pháp có thể tác động (tích cực hoặc tiêu cực) vào quy trình thảo luận và lựa chọn chính sách;
- ❑ Việc nhận diện, lựa chọn, thực thi, đánh giá chính sách công cần tới các quy trình pháp luật tương ứng;

Mục đích của môn học: Góp phần vào Chuẩn đầu ra

- ❑ **Kiến thức:** Tầm nhìn quốc tế và Thực tiễn địa phương: Hiểu biết quy trình chính sách và pháp luật tương tác như thế nào.
 - ❑ Quy trình chính sách là gì? Cần điều chỉnh pháp luật như thế nào?
 - ❑ Quy trình chuyển hóa chính sách thành luật diễn ra như thế nào?
 - ❑ Những ai tác động vào quá trình đó, nếu muốn tác động phải làm thế nào?
 - ❑ Sau khi có chính sách, pháp luật góp phần giám sát c/s ra sao?
- ❑ **Kỹ năng:** Đọc hiểu, Truyền thông, Tự học suốt đời
- ❑ **Thái độ:** Cẩn trọng, Chuyên nghiệp trong Phân tích chính sách

TT	Ngày	Nội dung	Bài tập
	24/10/2022	<i>Bắt đầu tự học trên Teams (Trợ giảng)</i>	
1	25/10/2022	Giới thiệu môn học, Gợi ý chọn chính sách, Lập nhóm	
2	27/10/2022	Khái niệm và mối quan hệ Pháp luật & Chính sách công	
3	01/11/2022	Phân quyền giữa TW và địa phương: Vai trò của Hiến pháp	
4	03/11/2022	Xác lập ưu tiên: Giới thiệu ưu tiên của 06 nhóm	BT.1
5	08/11/2022	Vận động chính sách (advocacy), Vận động hành lang (lobbying)	
6	10/11/2022	Quy trình thảo luận, ban chính chính sách ở địa phương	
7	15/11/2022	Quy trình soạn thảo, ban hành VBPL ở Trung ương	
8	17/11/2022	Quy trình thảo luận chính sách cấp Bộ	
9	22/11/2022	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: ROCCIP	
10	24/11/2022	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: RIA	BT.2
11	29/11/2022	<i>Mô phỏng: Vận động chính sách, Thẩm định chính sách</i>	
12	06/12/2022	Luật và Phát triển: Các con đường đi đến chế độ pháp quyền ở Đông Á	
13	08/12/2022	Luật và Phát triển: Gợi ý mô hình lý thuyết cho các quốc gia chuyển đổi	
14	13/12/2022	Luật và Phát triển: Các thách thức trong xây dựng chế độ pháp quyền ở Việt Nam	
15	15/12/2022	<i>Học viên báo cáo Đề cương Tiểu luận</i>	Đề cương
16	20/12/2022	NCTH 1: Luật đất đai: Quan niệm về luật tài sản	BT.3
17	21/12/2022	13:30-15:00: Luật đất đai: Mối quan hệ với kinh doanh bất động sản, nhà ở, đầu tư	
18	22/12/2022	NCTH 2: Luật Doanh nghiệp: (Việt Á, hoặc Alibaba)	
19	27/12/2022	NCTH 3: Luật hành chính-hình sự (Vụ án Bà Ba Sương)	
20	28/12/2022	13:30-15:00: Góc nhìn từ thực tiễn	
21	29/12/2022	NCTH 4: Chính sách chuyển đổi số	BT.4
22	03/01/2023	NCTH 5: Bảo vệ dữ liệu cá nhân/bí mật đời tư	
23	04/01/2023	13:30-15:00 Tiệm cận công lý (1): Cải cách tư pháp ở Đông Á/Tòa án điện tử	BT.5
24	06/01/2023	10:15-11:45 Tiệm cận công lý (2): Cải cách tư pháp ở Việt Nam	
25	12/01/2023	8:20 Nộp Tiểu luận kết thúc môn học (5000 từ $\pm$ 10%): Tổng kết khóa học: Khái quát các lý thuyết, Hỏi đáp.	Tiểu luận

			25%	35%	10%	30%	Tổng kết <i>Final grade</i>	
Stt	Họ	Tên	Tóm tắt bài đọc	Chuyên cần, Tham gia thảo luận, Mô phỏng	Đề cương sơ bộ, Đề cương chi tiết	Tiểu luận	Điểm TB	Điểm chữ
No.	First name	Last name	Policy Memo	Participation, Class Contribution, Simulation	Proposal		Average	Letter
1	Bồ Gia	Ân						
2	Phạm Mạnh	Cường						
3	Đặng Thị Thúy	Diễm						
4	Đoàn Thuỳ	Dương						
5	Đỗ Anh	Duy						
6	Nguyễn Thanh	Hải						
7	Nguyễn Duyên	Khánh						
8	Hồ Đắc	Khánh						
9	Vongsouthi	Mekphoumin						
10	Võ Nhật	Nam						
11	Đặng Hoài	Nam						
12	Nguyễn Thị Thanh	Nhàn						
13	Nguyễn Phan Minh	Quang						
14	Nguyễn Mai	Quỳn						
15	Nguyễn Tiến	Toàn						
16	Nguyễn Thị Thanh	Tú						
17	Lê Quang	Tuệ						
18	Lê Phương	Việt						
19	Phandanouvong	Vilaysak						

Tài liệu đọc bắt buộc: Vì sao nên đọc những thứ này?

1. **World Development Report 2017** Chương 3 tr. 84-98 (bằng tiếng Anh). Đọc trước tài liệu này.
2. **Pat Libby & Associates**, University of San Diego, 2012, *The Lobbying Strategy Handbook, 10 Steps to Advancing Any Cause Effectively*. (Yêu cầu đọc các Chương 1, 4, 5-12).
3. **Walter J. Oleszek** (2016), *Congressional Procedures and the Policy Process*, 10th Edition, yêu cầu đọc các Chương: 1, 3, 5, 9.
4. **Bộ Tư pháp** (2018), *Hướng dẫn nghiệp vụ đánh giá tác động của chính sách*.
5. **Nguyễn Sĩ Dũng**, 2017, *Bàn về Quốc hội và những thách thức của khái niệm*, CTCP Sách Omega và NXB Chính trị Quốc gia.
6. **Barry R Weingast** (Stanford University) 2010, *Why Developing Countries Prove So Resistant to the Rule of Law*, in [James J. Heckman](#), [Robert L. Nelson](#), [Lee Cabatingan](#), *Global Perspectives on the Rule of Law*. (New York: Routledge-Cavendish, 2010).
7. **C. Milhaupt, K. Pistor**, *Law and Capitalism*, University of Chicago, 2008, Chương 2 (đã dịch).
8. **Ann Seidman**, *Xem xét dự án luật: Cẩm nang cho các nhà lập pháp*, NXB CTQG, HN, 2004 (đọc nguyên bản tiếng Anh).
9. **Truong Thien Thu, Ranjith Perera**, *Intermediate levels of property rights and the emerging housing market in HCM City, Vietnam*, *Land Use Policy* 28 (2010) 124-138 – có bản dịch
10. [Eric Li](#) (2019), *China and the Rule of Law*, *American Affairs* Volume III, Number 3 (Fall 2019): 133–54.
<https://americanaffairsjournal.org/2019/08/china-and-the-rule-of-law/>
11. **Tom Ginsburg**, *Judicial Independence in East Asia: Lessons for China*, in Randall Peerenboon, *Judicial Independence in China*, Cambridge University Press 2010, pp 247-259
12. **Randall Peerenboon**, *Báo cáo nghiên cứu về quản lý tòa án ở Trung Quốc*, UNDP-Ban chỉ đạo cải cách tư pháp, 2011

Đọc thêm

- ❖ **Oleszek** (2016), *Congressional Procedures and the Policy Process*, các Chương: 1, 3, 5, 9
- ❖ **UNDP**/Ủy ban trao quyền pháp lý cho mọi người, *Pháp luật cho mọi người*, NXB Tư pháp, HN 2011 (sách dịch từ tiếng Anh), Tập I, II.
- ❖ **Tùy theo chủ đề quan tâm** học viên sưu tầm và đọc thêm tài liệu liên quan:
 - Văn bản pháp luật & liên quan (đến lĩnh vực mà học viên quan tâm)
 - Nghị quyết của HĐND
 - Quyết định của UBND
 - Các văn bản chỉ đạo điều hành khác

Văn bản pháp luật TW và địa phương

- ❖ Hiến pháp (HP 2013)
- ❖ Luật Tổ chức chính quyền địa phương (Luật TCCQĐP 2015)
- ❖ Luật Ngân sách (Luật NS 2015)
- ❖ Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Luật VBQPPL 2015, sửa đổi 2020)
- ❖ Văn pháp pháp quy của địa phương (tùy theo lĩnh vực học viên quan tâm)
 - Nghị quyết của HĐND
 - Quyết định của UBND
 - Các văn bản chỉ đạo điều hành khác

Nguồn văn bản online

- ❖ <http://vanban.chinhphu.vn/portal/page/portal/chinhphu/hethongvanban>
- ❖ <http://congbao.chinhphu.vn/>
- ❖ <http://congbao.hochiminhcity.gov.vn/>
- ❖ Quốc hội: cơ sở dữ liệu luật Việt Nam: <http://vietlaw.gov.vn/LAWNET/>
- ❖ Bộ Tư pháp, văn bản luật: <http://www.moj.gov.vn/pages/vbpbq.aspx>
- ❖ Các bản án đã công bố: <https://congbobanan.toaan.gov.vn/>
- ❖ Dự thảo luật: <http://duthaoonline.quochoi.vn/> ; www.vibonline.com.vn
- ❖ Tạp chí Nghiên cứu lập pháp: <http://www.ncplp.org.vn/>
- ❖ <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/>

Ý tưởng của môn học: Phát triển tư duy người học

- ❖ Quan sát thực tiễn, Xác định quan tâm chính sách
- ❖ Đọc World Development Report 2017 Chương 3
- ❖ Đọc Nguyễn Sĩ Dũng (2017) => Bối cảnh Việt Nam
- ❖ Đọc Libby (2012) => Quy trình chính sách và sự tham gia của các nhân tố
- ❖ Đọc Oleszek: Quy trình chính sách và Quy trình lập pháp: Góc nhìn so sánh từ Hoa Kỳ
- ❖ Pháp luật và tổ chức thực hiện chính sách => Các tình huống minh họa
 - Sở hữu, Doanh nghiệp, Cạnh tranh
 - Hình sự, Chuyển đổi số
- ❖ Các bài đọc hàn lâm: Vai trò của Pháp luật thúc đẩy Phát triển
- ❖ Giám sát thực hiện chính sách, Vai trò của Tư pháp

Ý tưởng của môn học: Phát triển kỹ năng của người học

1. Địa phương/ngành kinh tế/lĩnh vực quan tâm của anh chị đang đứng trước những vấn đề chính sách gì?
2. Từ góc độ công chức (Chính quyền), đại diện của dân (Cơ quan dân cử) và các nhóm xã hội (NGO, DN, Báo chí, XHDS) anh chị quan tâm đến c/s gì?
3. Nhóm họp thành 03 nhóm
4. Thảo luận để đề xuất các chính sách ưu tiên, thúc đẩy cộng đồng quan tâm tới vấn đề của mình.
5. Xác lập ưu tiên và chuẩn bị tài liệu của từng nhóm
6. Xác lập quy tắc điều hành các Phiên thảo luận/điều trần tại Ban kinh tế-ngân sách
7. Tiến hành các Phiên thảo luận, Bỏ phiếu (có thể live-stream), quay video

Đánh giá môn học

1. 05 Tóm tắt bài đọc/thảo luận chính sách:	25%
2. Chuyên cần, Tham gia thảo luận, Mô phỏng:	35%
3. Đề cương sơ bộ, Đề cương chi tiết cho Tiểu luận:	10%
4. Tiểu luận (kết thúc môn học):	30%

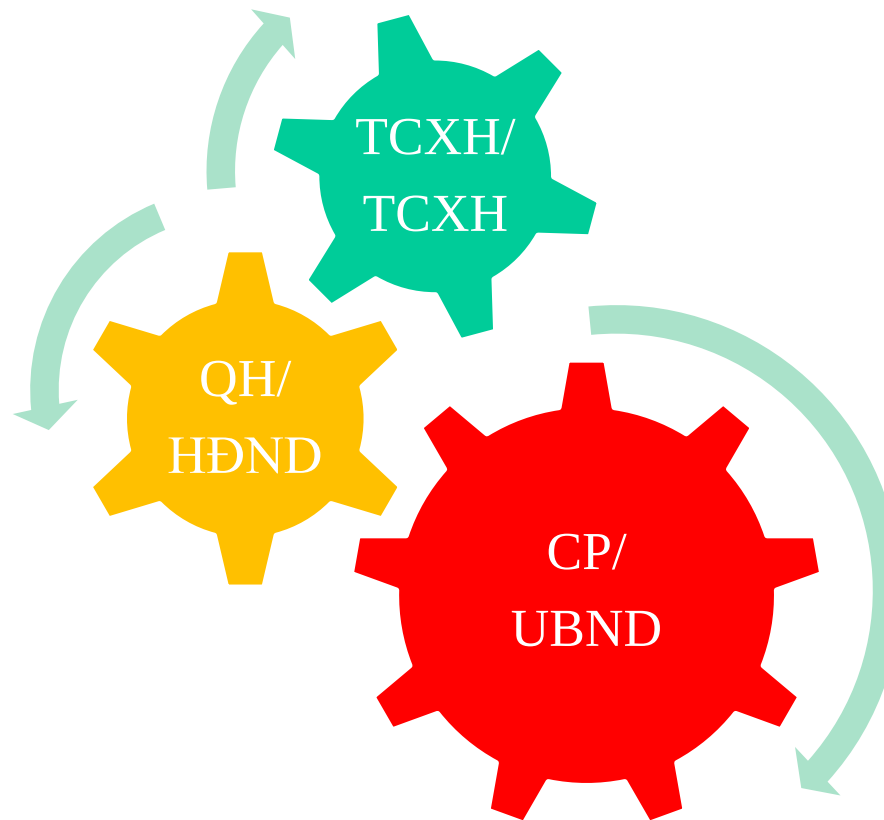
Kiểm tra đánh giá học viên & Phân bổ trọng số

☐ 05 Policy Memorandum:	25%
☐ Chuyên cần, Tham gia trên lớp:	15%
☐ 29/11/2022: Simulation (3 nhóm)	20%
☐ Tham gia đóng vai: 10% (học viên tự chia điểm)	
☐ Các sản phẩm viết của 3 nhóm: 10% (học viên tự chia điểm)	
☐ Đề cương Tiểu luận kết thúc môn học:	10%
☐ Đăng ký chủ đề viết Tiểu luận	(đạt/không đạt)
☐ Nộp đề cương sơ bộ	05%
☐ Đề cương chi tiết	05%
☐ 12/01/2023 Tiểu luận kết thúc môn học:	30%

5 Bài ghi nhớ chính sách

- ❖ Bám sát bài đọc cho tuần học
- ❖ Ghi nhớ những luận điểm chính của các bài đọc
- ❖ Liên hệ với thực tiễn địa phương/ngành thực tế Việt Nam
- ❖ Yêu cầu & Chấm điểm các bài tập (Công bố phổ điểm cho học viên)
 - Tập viết cô đọng, ngắn nhất như có thể, (500 từ)
 - Tâm nhìn quốc tế, thực tế địa phương (reflection);
 - Tập trình bày chuyên nghiệp

29/11/2022: Phiên điều trần

Tham gia vào Phiên điều trần

- ❖ Học viên cần tham gia vào một trong 03 nhóm (CP/QH/XH) (UBND, HĐND, TCXH)
- ❖ Tham gia thảo luận, lựa chọn, xác định ưu tiên Chủ đề chính sách cụ thể tại địa phương hoặc của ngành, lĩnh vực mà anh chị quan tâm
- ❖ Tham gia quá trình ủng hộ/phản đối/phản biện chuyển hóa chính sách đó thành một Dự thảo VBPL
 - Thành lập các thể chế tương ứng;
 - Xác định quy tắc hoạt động;
 - Tập hợp tư liệu và soạn thảo:
 - *Dự thảo các Tờ trình, Nghị quyết, Văn bản hỗ trợ;*
 - *Dự thảo các Ý kiến thẩm định, Ý kiến phản biện, Đề xuất chỉnh sửa, Bài báo vận động c/s*
 - Tiến hành Phiên điều trần

Quan sát & Lựa chọn chủ đề Tiểu luận kết thúc môn học

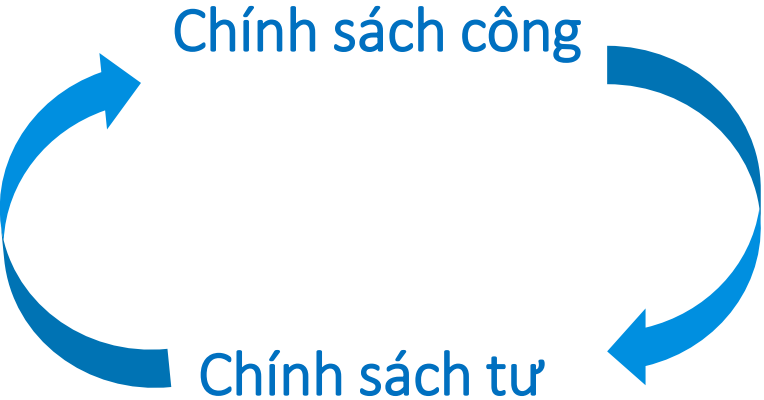
- ❑ Yêu cầu về dung lượng: (5000 từ $\pm$ 10%), nộp chậm nhất 8.20 ngày 12/01/2023
- ❑ Yêu cầu về nội dung:
 - ❑ Thảo luận các khía cạnh pháp luật liên quan đến xây dựng, thực thi chính sách mà học viên quan tâm (ở địa phương, ngành, hoặc TW);
 - ❑ Đảm bảo các yêu cầu học thuật của một Bài phân tích chính sách;
 - ❑ Quy trình: Chọn chủ đề => Lập đề cương => Góp ý => Viết bài
 - ❑ Gợi ý: FINER = (**F** + **I** + **N** + **E** + **R**)

Tiến độ thực hiện Tiểu luận kết thúc môn học

- ❑ **23/11/2022** Đăng ký chủ đề viết Tiểu luận (Ý tưởng: đạt/không đạt)
- ❑ **07/12/2022** Nộp đề cương sơ bộ: 2 trang (05%)
- ❑ **15/12/2022** Đề cương chi tiết: 4 trang (05%) on Teams & Báo cáo, thảo luận Đề cương chi tiết của từng học viên trên lớp
- ❑ **12/01/2023** Nộp Tiểu luận (30%)

Quan sát & Lựa chọn chủ đề Tiểu luận kết thúc môn học

- ☐ Yêu cầu về dung lượng: 5000 từ ($\pm 10\%$)
- ❖ Hình thức sản phẩm
 - ☐ Bài viết hàn lâm
 - ☐ Tuân thủ quy định trích dẫn
 - ☐ Có câu hỏi nghiên cứu rõ ràng, Nội dung khả thi
 - ☐ Có cấu trúc chặt chẽ,
 - ☐ Có lập luận, căn cứ
 - ☐ Gợi ý: FINER = (**F** + **I** + **N** + **E** + **R**)

1	Cơ chế thử nghiệm có kiểm soát (sandbox) dành cho các doanh nghiệp Fintech tại Việt Nam
2	Xu hướng xuất khẩu các mặt hàng gỗ tăng cao trong năm 2022 của các doanh nghiệp Việt Nam có phải là kết quả đến từ các chính sách hỗ trợ của cơ quan nhà nước
3	Thực trạng nghỉ việc của nhân viên y tế tại các bệnh viện công trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh
4	Kiểm soát khí thải xe mô tô, xe gắn máy thông qua kiểm định, bảo dưỡng định kỳ
5	Thực trạng phát triển Quỹ đầu tư bất động sản tại Việt Nam và khuyến nghị chính sách
6	Bất cập trong việc triển khai chính sách phổ cập giáo dục đối với trẻ em có hoàn cảnh khó khăn tại Việt Nam
7	Vướng mắc về mua bán điện của các dự án điện gió tại Việt Nam
8	Ngăn chặn lừa đảo buôn bán người xuyên biên giới, vai trò thực thi chính sách từ Nhà Quản lý
9	Chính sách giảm thiểu rủi ro cho nhà đầu tư không chuyên khi tham gia đầu tư trái phiếu doanh nghiệp
10	Vấn nạn hàng giả hàng nhái trên các nền tảng TMĐT/ Thiếu xăng dầu/ Vấn nạn rò rỉ data cá nhân

1	Chủ đề: Rau dỏm đội lốt VietGAP vào siêu thị, chuỗi bán lẻ
2	Chủ đề: Môi trường kinh doanh ở Việt Nam đã đủ thu hút để giữ chân doanh nghiệp Đổi mới sáng tạo?
3	Chủ đề: Cải thiện chế độ chi trả thu nhập trong khu vực công để nâng cao hiệu quả công việc
4	Chủ đề: Tình trạng lạm thu quỹ của Ban đại diện cha mẹ học sinh tại các trường công lập: nguyên nhân và giải pháp
5	Chủ đề: Phân tích chính sách về nhà ở xã hội dành cho người lao động có thu nhập thấp ở TPHCM
6	Chủ đề: Nâng cao khả năng tiếp cận quỹ đất để thực hiện dự án Nhà ở xã hội
7	Chủ đề: Những vấn đề tồn tại về thu chi của Ban đại diện Phụ Huynh trong giáo dục phổ thông
8	Chủ đề: Quy định về tiêu chuẩn xe ô tô đưa đón học sinh tại các trường ở Việt Nam
9	Chủ đề: Các chính sách giúp Việt Nam thoát khỏi bẫy thu nhập trung bình
10	Chủ đề: Tuyển sinh đại học, cao đẳng năm 2022: Những bất cập trong quy trình xét tuyển trên hệ thống hỗ trợ tuyển sinh chung của Bộ GD&ĐT

Tuần học đầu tiên: Làm gì?

- ☐ Đọc bài nghiên cứu về địa phương, ngành, lĩnh vực mà anh chị quan tâm
- ☐ Tự tìm hiểu tình hình kinh tế - xã hội địa phương, ngành mà anh/chị quan tâm
- ☐ Các thách thức phát triển kinh tế - xã hội của địa phương là gì?
- ☐ Anh chị quan tâm đến những vấn đề gì?
- ☐ Các bạn đồng nghiệp có ai quan tâm đến những vấn đề tương tự?
- ☐ Anh chị dự kiến tham gia vào lĩnh vực nào (UBND/CP, HĐND/QH, TCXH)
- ☐ Cho đến ngày 01/11/2022 (sau một tuần học):
 - ☐ Nộp Danh sách sơ bộ 03 nhóm, mỗi nhóm 6 học viên
 - ☐ Đề xuất Bối cảnh, Vấn đề chính sách mà từng nhóm quan tâm